

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА – ХЕМИЈА

Поред планирања и реализације, оцењивње је саставни део процеса наставе и учења. Оцењивање се врши континуирано у току целе школске године и представља активност која показује степен постигнућа и подстиче мотивацију за учење. Начин оцењивања мора бити такав да код ученика развије способност објективног уочавања личних постигнућа, као постигнућа других ученика. Кроз комуникацију са наставником и повратну информацију, ученик поставља себи циљеве учења.

На почетку школске године ученици, родитељи односно старатељи се обавештавају о критеријуму, начину и распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени.

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у дневнику рада и у својој педагошкој документацији.

Правилником о оцењивању ученика у основном образовању су утврђени начини, поступци и критеријуми оцењивања који су примењени и у овом предлогу.

Праћење и оцењивање ученика у току школске године обавља се:

1. **сумативно** - писмене и усмене провере у току и на крају програмске целине и на крају полугодишта;
2. **формативно** - праћењем активности ученика на сваком часу, домаћих задатака, семинарских радова;

Оцена показује:

1. Достизање исхода по теми. (активност-писање исхода)
2. Ангожовање ученика у настави. (активност-наставни процес)
3. Напредовање у односу на претходни период. (активност- анализа)
4. Препорука за даље напредовање ученика (активност- повратна информација)

Ниво	основни	средњи	напредни
Исход	<ul style="list-style-type: none"> – правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; - идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим професијама, и принципима одрживог развоја; – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; – објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци; – опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и кисеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хемијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; 	<ul style="list-style-type: none"> – експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора; – квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса; – индикаторима испита и на рН скали 	<ul style="list-style-type: none"> повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама; – напише једначине хемијских реакција и објасни њихово квалитативно и квантитативно значење; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента;

	– тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа	процени киселост раствора;	
--	---	----------------------------	--

Из Правилника о оцењивању ученика:

Оцену одличан (5) добија ученик:

- 1) Који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета;
- 2) чија су знања, умења и вештине на нивоу разумевања и самосталне примене, односно који:
 - уочава битно,
 - лако одваја појединачно, опште и посебно ради уопштавања,
 - логички повезује чињенице и појмове,
 - самостално закључује на основу датих података,
 - решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења,
 - поседује богат речник и лако се садржајно усмено и писмено изражава,
 - лако и брзо примењује стечена знања,
 - показује интересовања и самоиницијативност за проширивање стечених знања и додатно самообразовање;

Оцену врло добар (4) добија ученик:

- 1) који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета;
- 2) чија су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције, разумевања и примене, односно који:
 - уочава битно,
 - лако разуме, закључује и репродукује чињенице, дате дефиниције и законитости,
 - лако се усмено и писмено изражава,
 - испољава активност на већини часова,
 - самостално и уз помоћ наставника практично примењује знања, умења и вештине у истим и сличним ситуацијама,
 - показује велику самосталност и висок степе активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик:

- 1) који остварује напредак у савладавању програма предмета;
- 2) чија су знања, умења и вештине на нивоу самосталне репродукције и разумевања уз помоћ наставника, односно на нивоу могућности ученика да:
 - схвати значење научених садржаја, објашњења и да их повезује,
 - у ситуацијама анализа и закључивања захтева посебно залагање наставника и додатну помоћ,

- има тешкоћа у брзом и течној усменом и писменом изражавању;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик:

- 1) који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета;
- 2) чија су знања, умења и вештине на нивоу репродукције уз наставникову помоћ, односно који:
 - има склоност ка пасивном запамћивању и механичком репродуковању,
 - има тешкоћа у усменом и писменом изражавању,
 - испољава несналажење у новим ситуацијама,
 - уз помоћ решава једноставније рачунске задатке,
 - показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену недовољан (1) добија ученик: који није усвојио основна знања, умења и вештине. Не препознаје основне хемијске појмове, или их само може набројати. Ни уз помоћ наставника не испуњава захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа. Слабо показује интересовање за учешће у активностима.

Начин оцењивања:

- **Иницијални тест** - обавља се на почетку школске године, у првој или другој недељи.

Резултат иницијалног оцењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

- **Усмена провера постигнућа ученика** - обавља се у току оба полугодишта. Најмање две оцене у полугодишту треба да буду на основу усмене провере постигнућа ученика.

Начини оцењивања: Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци, есеји, провера усвојености појмова усменим одговором ученика.

- **Писмена провера постигнућа ученика** - обавља се у току оба полугодишта. Контролне вежбе изводиће се према унапред утврђеном плану који ће бити истакнут на сајту школе.

Бодовање теста:

Оцена 5 = 80% - 100%

Оцена 4 = 60% - 79%

Оцена 3 = 40% - 59%

Оцена 2 = 20% - 39%

Тест у трајању до 15 минута обавља се без најаве, оцена се не уписује у дневник, а спроводи се ради утврђивања остварености циља часа и савладаности дела реализованих садржаја. Представља повратну информацију ученику и наставнику и може се узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене.

- **Пројекат** - групни облик рада на одређену тему, а има за циљ: самостално прикупљање и критички одабир информација; решавање проблема; доношење одлука; планирање и поштовање рокова; самостално учење; рад у групи; сарадња;

критички однос према властитом и туђем раду. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање пројекта, групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе.

- **Практични рад** (оглед, лабораторијска вежба, практични задатак) - ученик/ученица се оцењује: за извођење огледа/лабораторијске вежбе/задатка, давање једноставног објашњења рада (поступка) и начина одбране (излагања). Начини оцењивања: Лабораторијске вежбе, проблемски задаци, симулације....